

90-річчя члена-кореспондента НАН України В.Й. СУГАКОВА

7 листопада 2026 р. відзначає 90-річний ювілей відомий вчений у галузі теоретичної фізики, головний науковий співробітник відділу теоретичної фізики Інституту ядерних досліджень НАН України член-кореспондент НАН України **Володимир Йосипович Сугаков**.

В.Й. Сугаков народився в 1936 р. У 1960 р. закінчив Київський національний університет імені Тараса Шевченка, де після закінчення аспірантури працював у 1962—1979 рр. З 1979 р. був завідувачем відділу, а від 2023 р. є головним науковим співробітником Інституту ядерних досліджень НАН України.

Основні напрями наукових досліджень В.Й. Сугакова: фізика твердого тіла, радіаційна фізика, синергетика, нанофізика; теорія фазових переходів у системі нестабільних частинок; утворення в кристалах структур дефектів при ядерному опроміненні та конденсованих фаз екситонів при лазерному опроміненні; виникнення термоконцентраційних автоколивань у метані в стані льоду при електронному опроміненні. Він запропонував метод поляризації спінів у квантових структурах напівмагнітних напівпровідників, побудував модель поверхневих та локальних екситонів в органічних кристалах, пояснив утворення надпровідності в бінарних напівпровідниках під дією ядерного опромінення, створив теорію термолюмінесценції полімерів, проаналізував механізми деградації паливовмісних матеріалів 4-го блоку ЧАЕС.

В.Й. Сугаков — автор і співавтор 7 монографій, 7 підручників і понад 300 інших наукових праць; заступник головного редактора наукового журналу «Ядерна фізика та енергетика», член редколегії «Українського фізичного журналу». Серед його учнів 22 кандидати і 5 докторів наук. Він був керівником проєктів за грантами CRDF (США), INTAS (ЄС), Visby (Швеція), читав лекції в університетах Японії, Сінгапуру; був головою експертної ради з фізики ВАК України, членом експертної ради з фізики Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки. Його наукові здобутки відзначено Державною премією УРСР в галузі науки і техніки, преміями НАН України імені К.Д. Синельникова та імені С.І. Пекаря.